

Ruimte voor jou

Vrij leven, wonen en ondernemen
in de gemeente Hardenberg

Verkiezingsprogramma 2026 - 2030

Voorwoord

Ruimte voor jou.

Dat is niet alleen de titel van dit verkiezingsprogramma, het is precies waar de VVD voor staat. Ruimte om je leven in te richten zoals jij dat wilt. Ruimte om te ondernemen, om te werken, om te zorgen voor elkaar en om verantwoordelijkheid te nemen voor je eigen toekomst. En een overheid die die ruimte beschermt, mogelijk maakt en begrenst waar dat nodig is.

Hardenberg is een gemeente om trots op te zijn. Een gemeente van doeners, ondernemers, vrijwilligers en betrokken inwoners. Van 29 kernen, elk met een eigen karakter en kracht. Wat ons verbindt, is de wens om vooruit te komen – met elkaar, maar ook als individu. Die balans tussen vrijheid en verantwoordelijkheid vormt het hart van onze liberale afwegingen.

Voor de VVD begint goed bestuur bij vertrouwen. Vertrouwen in inwoners, in ondernemers en in maatschappelijke initiatieven. Niet alles dichtregelen, maar ruimte geven. Niet alles overnemen, maar ondersteunen waar het nodig is. We geloven dat mensen het beste tot hun recht komen als ze zelf keuzes kunnen maken en weten waar ze aan toe zijn.

Tegelijkertijd zijn we realistisch. Vrijheid bestaat niet zonder een sterke economie, veilige buurten en verstandige keuzes. Daarom kiezen wij voor beleid dat werkt: nuchter, haalbaar en gericht op de lange termijn. We investeren in woningen, bereikbaarheid en leefbaarheid. We geven ondernemers de ruimte om te groeien. En we zorgen voor een gemeente die klaarstaat voor wie hulp nodig heeft – zonder onnodige bureaucratie.

Dit programma laat zien hoe wij, langs liberale kernwaarden, onze keuzes maken. Altijd met dezelfde vraag voor ogen: draagt dit bij aan meer ruimte voor jou? Vandaag én morgen.

Met een sterk team, duidelijke keuzes en een open blik willen wij blijven bouwen aan een gemeente die vooruitgaat. Een gemeente die vrijheid koestert, initiatief beloont en waar iedereen de kans krijgt om mee te doen.

Onze gemeente verdient dat.
Jij verdient dat.

De VVD kiest voor:
Ruimte voor jou.

Martijn Timmermans
Lijsttrekker

Inhoudsopgave

Ruimte voor jou! In een gemeente waar het fijn leven is	4
Meer huizen	4
Investeren in jouw wijk	5
Vlot van A naar B	6
Slimme en duurzame oplossingen	8
Draagvlak voor nieuwe generatie (kern)energie	9
Een bruisende lokale economie	11
Ondernemers krijgen de ruimte	11
Trots op onze boeren	11
Kernen bruisen en trekken bezoekers van buiten aan	12
Werken loont	13
Waardevolle samenleven	14
Onderwijs	15
Sport en bewegen centraal	15
Culturele voorzieningen voor alle leeftijden	15
Iedereen moet meedoen, door te werken en met onze waarden	16
Liefdevolle en toegankelijke zorg	17
Fijn en gezond opgroeien	18
Veiligheid, in onze gemeente & in jouw straat	19
Hier ben je veilig en voel jij je veilig	19
Criminaliteit pakken we aan	20
De gemeente die klaar staat voor jou	21
De inwoners staan voorop	21
Krachten bundelen voor slimme oplossingen	21
Transparante gemeente die handelt in vertrouwen	22
Verstandig omgaan met geld, rust in de portemonnee. Ook lokaal.	23

Ruimte voor jou!

In een gemeente waar het fijn leven is.

Meer huizen

Een huis is een thuis. De plek waar je je veilig en prettig wilt voelen. Daarom is het belangrijk dat iedereen een passende woning kan vinden. Wij willen dat onze inwoners op ieder moment in hun leven het juiste huis kunnen vinden. Een huis dat je kunt aanpassen aan de levensfase waarin jij je bevindt.

Onze standpunten:

- ▶ **Wij blijven bouwen.** We zorgen voor nieuwe huur- en koopwoningen naar gelang de behoefte van onze eigen inwoners.
- ▶ **We bouwen in elke kern.** We zorgen dat elke kern kan uitbreiden naar behoefte, waarbij we de sfeer en leefbaarheid willen vasthouden.
- ▶ **We zorgen voor doorstroming.** Door te bouwen pakken we doorstroming aan bij zowel sociale huur, vrije huur als bij koopwoningen. Zo krijgen we voor elkaar dat ouderen die kleiner willen wonen, niet langer onnodig een eengezinswoning bezet houden en regelen we eerlijke toegang tot de huizenmarkt voor starters.
- ▶ **Kortere wachtlijsten bij Vechtdal Wonen.** De wachttijd voor huurwoningen moet korter door betere prestatieafspraken met Vechtdal Wonen, maar ook door ruimte voor particulier initiatief.
- ▶ **Pauzewoning voor noodgevallen.** Wij zorgen voor ‘pauze’ woningen door goede afspraken te maken met Vechtdal Wonen voor mensen die (snel) tijdelijke woonruimte nodig hebben. Door echtscheidingen, brand of andere onvoorziene situaties ontstaat deze behoefte. De VVD wil dat deze mensen goede (tijdelijke) woonruimte hebben en daarmee rust krijgen. Deze woningen kunnen ook gebruikt worden voor statushouders die wachten op huisvesting.
- ▶ **Meer ruimte voor eigen woningbouw.** Er moet meer ruimte komen om je eigen woning te ontwikkelen. Ook ondersteuning vanuit de gemeente voor particulieren die samen een woningbouwproject willen starten (cpo)
- ▶ **Woningen voor ouderen in elke wijk.** We creëren ruimte voor senioren in elke wijk. Ouderen willen graag in hun eigen vertrouwde omgeving blijven wonen.
- ▶ **(Pré)mantelzorgwoning op eigen terrein.** We hebben het al mogelijk gemaakt om een (pré-)mantelzorgwoning op eigen terrein te kunnen plaatsen. Wij zullen dit blijven volgen en bijsturen wanneer nodig.
- ▶ **Per wijk een plan wat er beter kan.** We maken samen met de bewoners een plan per wijk/kern op gebied van wonen, werken en infrastructuur,
- ▶ **Wij kijken naar het hele plaatje.** We willen dat altijd het gehele plaatje wordt bekeken, we waken voor het zogenaamde postzegel denken
- ▶ **‘Scheefwonen’ pakken we aan.** Sociale woningbouw is bedoeld voor inwoners met een lager inkomen. Met Vechtdal Wonen maken we afspraken over het voorkomen van scheefwonen.
- ▶ **Kwaliteit sociale huurwoning moet omhoog.** Met Vechtdal Wonen en ook met andere ontwikkelaars van (sociale)huurwoningen gaan we in gesprek om de kwaliteit van de te bouwen woningen te bespreken. Die moeten niet te klein zijn en zouden bij voorkeur op een wat royelere kavel mogen staan: we zijn hier niet in Amsterdam!

- ▶ **Illegaal doorverhuren van sociale huurwoningen pakken we streng aan.** Streng handhaving op het illegaal doorverhuren van sociale huurwoningen is ook in onze gemeente hard nodig. De woningen die hierdoor vrij komen gaan naar mensen die op de (te lange) wachtlijst staan.
- ▶ **Arbeidsmigranten moeten goed kunnen wonen, zonder overlast.** Bedrijven zoals bijvoorbeeld Plukon in Dedemsvaart zijn afhankelijk van arbeidsmigranten. Wij vinden het belangrijk dat er goede huisvesting voor arbeidsmigranten is maar ook dat ze geen overlast veroorzaken.
- ▶ **Geen voorrang meer voor statushouders bij sociale huurwoning.** Statushouders moeten we huisvesten, maar statushouders krijgen geen voorrangspitatie bij sociale huurwoningen. De huisvesting van statushouders verspreiden we bij voorkeur over de kernen binnen onze gemeente, om op die manier de integratie maximaal te bevorderen.
- ▶ **Eenvoudig je huis aan kunnen passen.** We willen dat alle inwoners makkelijk en snel kunnen zien welke mogelijkheden zij hebben om hun woningen te verbouwen of aan te passen. Dit kan digitaal en fysiek bij het loket bouwen en wonen.

Investeren in jouw wijk

We willen ons graag thuis voelen in onze eigen omgeving. Een omgeving die groen, schoon en veilig is. Waar wij als inwoners natuurlijk ook ons eigen steentje bijdragen.

Onze standpunten:

- ▶ **Buitenspelen.** De openbare ruimte moet aantrekkelijk zijn om te spelen, te verblijven en om te ontmoeten.
- ▶ **Goede wandel en fiets mogelijkheden.** In elke wijk moet je veilig kunnen lopen en fietsen, bij voorkeur over vrij liggende wandel- en fietspaden.
- ▶ **Wij willen groen in onze wijken.** We willen meer groene plekken met bomen en planten in de kernen en buurtschappen, hoe klein dan ook. Een versteende omgeving is al snel opgefleurd met vergroening door het plaatsen van een struik of plantenbak. Nieuwe ontwikkelingen moeten voldoen aan de groene en gezonde maatlat. Zo zorgen we voor een omgeving die klimaatbestendiger en koel is.
- ▶ **Gemeente en inwoners werken samen.** Bij het onderhoud van groen werken we zoveel mogelijk samen met inwoners. Initiatieven van bewoners en organisaties om de eigen straat of buurt te vergroenen en te onderhouden worden van harte aangemoedigd.
- ▶ **Ons afval kunnen we zo goed en goedkoop mogelijk kwijt.** Inwoners kunnen afval goed en zo goedkoop mogelijk kwijt. Daarbij streven we naar hergebruik en recycling. Nieuwe technologieën van afvalscheiding en verwerking houden we scherp in de gaten.
- ▶ **Positief gedrag stimuleren.** Wij vinden het belangrijk positief gedrag te stimuleren: wie zorgvuldig omgaat met afvalverwerking betaalt minder.
- ▶ **Zwerfafval wordt aangepakt.** Hondenpoep, zwerfvuil, vuilnis rondom afvalcontainers, graffiti en andere overlast moet worden aangepakt en vernielingen snel hersteld. De kosten hiervan worden zoveel mogelijk verhaald op de veroorzaker. Betere handhaving is nodig want zowel hondenpoep als zwerfafval zorgt voor grote ergernis bij onze inwoners.
- ▶ **Goede oplossingen voor luiers en incontinentiemateriaal.** Inwoners moeten hun afval goed kwijt kunnen ook wanneer door veranderende omstandigheden afval uitgebreid wordt met luiers of incontinentiemateriaal.
- ▶ **Natuur beschermen we.** Natuur is belangrijk en moet goed worden onderhouden door natuurbeheer organisaties. Waar mogelijk zetten we daar ook onze boeren, voor in.
- ▶ **Veiligheid gaat boven biodiversiteit.** Biodiversiteit is absoluut belangrijk, maar mag de (verkeer)veiligheid nooit in de weg staan.

- ▶ **Geen uitbreiding van natuurgebieden.** De natuur gebieden die we hebben moeten we goed beschermen, maar we gaan deze niet uitbreiden. We blijven dus kritisch kijken wat haalbaar en realistisch natuurbeleid is, met een juiste balans tussen wonen, ondernemen en recreatie.
- ▶ **Goed werkend en betaalbaar riool.** We willen een goed werkend en betaalbaar riool. Achterstallig onderhoud is wordt aangepakt.
- ▶ **Geen winst maken op rioolheffing.** De rioolheffing is kostendekkend en mag dus niet meer opleveren zijn dan de kosten (is nu wel het geval).
- ▶ **Samenwerking met waterschappen.** De gemeente werkt samen met waterschappen om wateroverlast te verminderen en maatregelen te nemen om gevolgen van hitte en droogte op te vangen. Zowel bij bouwplannen, als weg- en natuuronderhoud wordt rekening gehouden met bodem en waterbeheer: beter vasthouden van water, tegengaan van verspilling en stimuleren van het hergebruik van water.
- ▶ **Regenwater scheiden we van huishoudelijk afvalwater.** Bij het aanleggen van een nieuw rioolstelsel koppelt de gemeente regenwater los van huishoudelijk afvalwater. Zo stimuleren we hergebruik van regenwaterafvoer door dit op te vangen in bijv. waterbergingen of wadi's.

Vlot van A naar B

We zijn voortdurend onderweg. Met de auto, trein of fiets naar ons werk en school en in onze vrije tijden wandelen we graag of bewegen we graag in de buitenruimte en terwijl we onderweg zijn, willen we graag online overal bereikbaar zijn. In alle gevallen is het fijn om snel van A naar B te komen, ondertussen digitaal bereikbaar te zijn en je altijd veilig te voelen.

Onze standpunten:

- ▶ **Meer vrij liggende fietspaden.** Fietsen moet optimaal gestimuleerd en dus gefaciliteerd worden. Goed voor het milieu en goed voor onze gezondheid. Een netwerk van vrij liggende fietspaden die onze gemeente optimaal fietsveilig maakt is ons streven, waarbij we natuurlijk zorgen voor goede aansluiting met de buurgemeenten.
- ▶ **Rondwegen rondom de grote kernen.** Doorstroming is belangrijk, Daarom willen we bij ruimtelijke plannen rondwegen realiseren en vrij liggende fietspaden. Bijvoorbeeld rondom de Marslanden in Hardenberg.
- ▶ **Overal goede digitale bereikbaarheid.** Onze digitale snelweg moet overal op orde zijn. We hebben nu nog steeds plaatsen in het buitengebied waar de digitale bereikbaarheid onder de maat is
- ▶ **Meer ruimte op fiets- en wandelpaden.** Fiets- en wandelpaden moeten ruimer worden ingericht. De elektrische fiets heeft nu eenmaal meer ruimte nodig en ook een wandeling is prettiger op een breed (vlak) wandelpad waar je ook met je rollator of rolstoel goed uit terech kunt.
- ▶ **Scholen en sportparken zijn veilig bereikbaar en hebben voldoende parkeerplekken.** Scholen en sportclubs moeten voor iedereen veilig bereikbaar zijn en voorzien van goede parkeergelegenheid.
- ▶ **We combineren voorzieningen zoveel mogelijk.** Het is logisch om school, kinderopvang, sportvoorzieningen en gezondheidszorg bij elkaar te plaatsen, zodat speel- en parkeerruimte ook gedeeld kan worden.
- ▶ **Overal graskeien langs smalle wegen.** In het buitengebied leggen we graskeien neer om de weg te verbreden. We investeren nu, om in de toekomst kosten te besparen en de veiligheid in het buitengebied te vergroten.
- ▶ **Voldoende parkeerruimte.** Het is belangrijk dat er voldoende ruimte is om je auto te parkeren, wij willen niet dat betaald parkeren wordt uitgebreid.

- ▶ **Moderne weginrichting.** Bij renovatie van ons wegennet houden we rekening met de technieken van de toekomst, zodat onze wegen klaar zijn om de zelfrijdende/veiligheidsfuncties van auto's optimaal te benutten.
- ▶ **Buiten woonwijken blijft snelheid minimaal 50 km/u.** Er is een sterke lobby voor een maximumsnelheid van 30 km/u. Wat ons betreft geldt 30 km/u alleen in woonwijken, niet op doorgaande wegen.
- ▶ **Werkzaamheden plannen we slim en communiceren goed.** De gemeente communiceert tijdig en duidelijk over onderhoud aan wegen en wegafsluitingen en doet zoveel mogelijk onderhoud in één keer om overlast te beperken. In de planning wordt rekening gehouden met belangrijke drukke momenten in onze gemeente zoals grote evenementen en vakantieperiodes. De alternatieve route wordt duidelijk aangegeven. Zo voorkomen we 'zoekverkeer'.
- ▶ **Bereikbaar via A28, N340, N36 en N48.** Wij willen dat onze gemeente goed bereikbaar is vanuit alle windstreken, daarom overleggen we op landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau voor goede bereikbaarheid. Onze gemeente moet verbonden worden door stroomwegen van 100 km per uur, er moet aandacht zijn voor de N340, N36, N48 maar ook doorstroming op de A28 is voor ons van groot belang.
- ▶ **Nedersaksenlijn is waardevol.** De Nedersaksen(spoor)lijn is een waardevolle toevoeging aan de Vechtdal Verbindingen. In onze gemeente is het vooral belangrijk om goede verbindingen te hebben tussen alle kernen en de grote(re) steden Zwolle, Almelo en Emmen. Zeker ook in de weekenden en in de late(re) uren.
- ▶ **Toegankelijk openbaar vervoer.** Het openbaar vervoer en voorzieningen zoals de belbus en regiotaxi zijn goed toegankelijk, zodat ook mensen met een beperking goed gefaciliteerd worden.
- ▶ **Verbetering van openbaar vervoer tussen kernen.** Het openbaar vervoer tussen onze grotere kernen moet verbeterd worden, we houden ook oog voor nieuwe ontwikkelingen en innovatieve en kostenefficiënte vormen van openbaar vervoer, zoals zelfrijdende taxi's, mobility as a service en deelscooters.

Slimme en duurzame oplossingen

De gemeente Hardenberg moet verduurzamen. Huizen gaan van het gas af, zonneparken en windmolens staan in ons landschap. Dat zijn flinke veranderingen, die om verstandige keuzes en draagvlak vragen. Duurzaamheid biedt ook kansen voor economische groei en een fijne en leefbare omgeving. Maar dan wel op een betaalbare manier voor inwoners en ondernemers. Door dit op een slimme manier aan te pakken, kunnen we ons leven zoveel mogelijk blijven leiden zoals we zelf willen en blijft onze gemeente prettig om te wonen.

Onze standpunten:

- ▶ **We steunen initiatieven.** De energietransitie en verduurzaming bieden grote kansen. De gemeente voert actief beleid om nieuwe innovaties te steunen.
- ▶ **We kopen lokaal en duurzaam in.** We kopen onze producten en diensten duurzaam en circulair in en waar mogelijk lokaal.
- ▶ Blijvende prioriteit voor **zon op dak, energieopslag en energiebesparing** als eerste stap naar duurzame energie en vóór grootschalige windprojecten.
- ▶ **Vooral opwekken wat we lokaal kunnen gebruiken.** Wij willen bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen uit het klimaatakkoord en klimaatwet. Door energie te besparen en meer duurzame energie op te wekken kunnen we dit bereiken. Daarbij stimuleren we milieubewust ondernemen, met een grote rol voor de lokale opwekking van duurzame energie.
- ▶ **Focus op losse windmolens op industrieterreinen.** Onze ondernemers willen ook van het gas af en gebruiken daardoor steeds meer stroom. Met de netcongestie is het logisch dat wij ondernemers alle ruimte geven om samen oplossingen te vinden voor lokale opwekking en gebruik van windenergie.
- ▶ **50% van de opbrengst van lokale energie voor directe omgeving.** Opbrengsten van lokaal opgewekte duurzame energie dienen in ieder geval voor de helft terecht te komen bij de mensen uit de directe omgeving van een windmolen.
- ▶ **Blokkades vanuit regelgeving opheffen.** Wij zien dat veel inwoners en ondernemers echt wel willen verduurzamen maar dat er ook veel blokkades/tegenwerkingen vanuit de gemeente zijn. Die blokkades moeten weg!
- ▶ **Netcongestie aanpakken.** Netcongestie is een probleem in onze gemeente, dit moeten worden aangepakt!
- ▶ **Gemeente weet wat er speelt.** De gemeente moet weten waar bedrijven en inwoners mee bezig zijn qua duurzaamheid en moet daar maximale medewerking en aandacht aan geven.
- ▶ **De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld.** De gemeente moet zelf vooroplopen in haar duurzaamheidsambities. Goed voorbeeld doet goed volgen.
- ▶ **Laat het energie geven.** Verduurzaming moet letterlijk en figuurlijk energie geven! De gemeente moet lokale initiatieven stimuleren en optimaal faciliteren. Lokale ondernemers dragen al enorm bij, maar we zien ook dat het moeite kost om projecten te realiseren.
- ▶ **Laten we lef tonen!** We moeten in onze gemeente lef tonen. We moeten verduurzamen, dat weten we. Hoe gaan we dat doen? Samen de mouwen opstropen. Durven te kijken naar alternatieven. Doen we dat niet dan verliezen we de regie en wordt er voor ons beslist door provincie of Rijk: dat moeten we niet willen!
- ▶ **Per wijk plan op maat.** Samen met bewoners en gebouweigenaren maken we plannen voor verduurzaming van woningen en bouwprojecten. Per wijk maken we een plan op maat.
- ▶ **Gemeentelijke website is gids voor inwoners.** Inwoners kunnen bij de gemeente heel eenvoudig informatie vinden of ontvangen over verduurzaming.

- ▶ **We informeren actief over nieuwe regelingen.** Landelijke regelingen venten we actief uit naar onze inwoners zodat we onze inwoners helpen om zo snel mogelijk te verduurzamen tegen zo laag mogelijke kosten.
- ▶ **Regels aanpassen aan nieuwe ontwikkelingen.** Regels die belemmerend werken om nieuwe duurzame ontwikkelingen te stimuleren moeten worden aangepast.
- ▶ **Betaalbare alternatieven aanbieden.** Voordat een wijk overgaat op een andere energievoorziening dan gas, zorgen we ervoor dat inwoners een betaalbaar alternatief aangeboden krijgen. Denk bijvoorbeeld aan slimme energienetwerken, waarbij huishoudens overvloedige duurzame energie onderling kunnen delen. Het gasnetwerk behouden we voor de toekomst, zodat dit gebruikt kan worden wanneer waterstof of groen gas toegankelijk zijn.
- ▶ **We behouden lokale invloed, ook in een provinciaal proces** De provincie heeft de regie gepakt over het aantal en de plaatsing van windmolens.
- ▶ **Zelf regie behouden.** Ook al heeft provincie regie. Wij bepalen zelf de randvoorwaarden, ook als de provincie vergunningen afgeeft.
- ▶ De gemeente moet **actieve rol spelen in zienswijzen en grensoverschrijdende overlegstructuren**, vooral bij Duitse grensprojecten.
- ▶ **Effectstudies noodzakelijk.** De effecten van windmolens op de omgeving moeten duidelijk zijn en de resultaten moeten worden meegewogen in de vergunningverlening
- ▶ **Draagvlak en projectkwaliteit** De impact op het landschap en de gezondheid wegen zwaarder dan enkel productie-doelen.
- ▶ **Procedurekosten voor initiatiefnemers moeten eerlijk en proportioneel zijn**, zodat ook lokale ondernemers en coöperaties kansen krijgen.
- ▶ **Transparantie en betaalbare procedures.** De provincie heeft extreme legeskosten voor ogen voor kleine projecten. De gemeente moet zich inzetten voor transparante en betaalbare procedures.
- ▶ **Grenzen respecteren en betrokken omwonenden centraal.** Voor grensoverschrijdende windprojecten in Duitsland moet Hardenberg ongeziene effecten, geluidsnormen en participatiemogelijkheden voor inwoners expliciet meewegen.

Draagvlak voor nieuwe generatie (kern)energie

We willen de wereld graag schoon doorgeven. Daarvoor hebben we duurzame energie nodig. De vraag naar elektriciteit zal de komende decennia groeien. Om aan deze vraag te voldoen wordt op dit moment vooral ingezet op zonnepanelen en windmolens. Maar eerlijk is eerlijk: er is veel tegenstand bij plannen voor zonneparken en/of windmolens en voorlopig is er in de afgelopen periode weer niets gerealiseerd voor zover het windenergie betreft. We zullen verder moeten kijken naar nieuwe mogelijkheden, daarom geloven we dat het goed is om de energiemix te verbreden.

Onze standpunten:

- ▶ **Kernopties onderzoeken.** Kernenergie en/of kernfusie zijn serieuze opties voor de toekomst. Misschien niet mogelijk in onze gemeente, maar we moeten wel alle opties onderzoeken en samen optrekken met gemeentes waar dat wel kan.
- ▶ **Informatie over kernopties vertellen.** Om ervoor te zorgen dat ook kernenergie een rol van betekenis kan spelen in de klimaatdoelen van 2040 en 2050, moeten we nu beginnen met het vormen van beleid. Dit begint bij lokaal en regionaal draagvlak en participatie. Wij vinden dat het eerlijke verhaal verteld moet worden, zowel over het afval als over de voordelen voor inwoners en ondernemers. Daarvoor moet ook de gemeente Hardenberg de mouwen opstropen.
We organiseren vanuit regionale samenwerking bijeenkomsten om te luisteren naar de wensen en om vragen te beantwoorden.

- ▶ **Opties SMR onderzoeken.** Conventionele (grote) reactoren kunnen in Nederland het best gebouwd worden in de grote havens. Wij realiseren ons dat het aan de Rijksoverheid is om deze projecten uit te voeren in samenwerking met deze regio's. Wij zullen moeten gaan kijken of het interessant is en of er mogelijkheden zijn voor de ontwikkeling van Small Modular Reactors. Deze kleinere centrales kunnen de plaats innemen van bestaande kolen-, biomassa- en gascentrales met (warmte)voordelen voor waterstofproductie, industrie en woonwijken. Een eerste nieuwe Small Modular Reactor kan al tussen 2028 en 2032 elektriciteit en warmte produceren.
- ▶ **Regionale expertsessies.** We werken regionaal samen en organiseren regionale expertsessies. Zo brengen we in kaart welke kansen kernenergie/fusie onze regio te bieden heeft en kunnen we Provinciale Staten vragen om Overijssel energie zeker te houden.
- ▶ **Samen optrekken met provincie.** Met de provincie en alle andere belanghebbenden overleggen we via een intergemeentelijke stuurgroep over de inpassing van kernenergie. Zijn er specifieke locaties die zich hier goed voor lenen? Wat voor centrales zijn op deze locaties optimaal inpasbaar?
- ▶ **Samenwerken met andere gemeenten.** We werken samen met alle gemeenten ten behoeve van kernenergie in onze regio. We haken aan op de marktverkenning van de Rijksoverheid en helpen waar nodig het nationale beleid soepel aan te laten sluiten op ondernemerschap in de regio. Zo realiseren we binnen afzienbare tijd de toepassing van stabiele en schone energie in onze regio.
- ▶ **Alle opties onderzoeken.** Ook andere energiebronnen als biogas, geothermie, groene elektronen, waterstof zijn opties die goed onderzocht moeten worden.
- ▶ **Lobbyen voor geld voor lokale initiatieven.** Voor de financiële ondersteuning zullen we stevig moeten inzetten op de lobby bij o.a. het Nationaal Groeifonds.

Een bruisende lokale economie

Ondernemers krijgen de ruimte

Het midden- en kleinbedrijf is dé banenmotor van de gemeente. Als het goed gaat met de lokale ondernemers, dan gaat het goed met de welvaart in onze gemeente. Volgens ons kunnen we dat doen door bedrijven goed te faciliteren en ze niet op te zadelen met onnodige regels.

Onze standpunten:

- ▶ **Volop ruimte voor onze ondernemers.** Door ondernemers volop de ruimte te geven en te zorgen voor minder regels, stimuleert de gemeente een gezonde lokale economie en meer banen.
- ▶ **Industrieterreinen bieden ruimte aan huidige ondernemers.** Industrieterreinen moeten ruimte bieden aan de groei van onze bestaande ondernemers ook in de kleinere kernen.
- ▶ **Zoveel mogelijk lokaal aanbesteden.** De gemeente geeft opdrachten zoveel mogelijk aan lokale ondernemers, binnen de mogelijkheden van de wet- en regelgeving.
- ▶ **Houd aanbestedingen klein en simpel.** De gemeente heeft een voorbeeldfunctie. Zeker als het gaat over het maken en nakomen van afspraken. De gemeente moet niet vragen aan ondernemers wat ze zelf (nog) niet waarmaakt. 'Practice what you preach'
- ▶ **Eén ondernemersloket.** We richten bij de gemeente één loket in waar ondernemers terecht kunnen voor vragen, vergunningen en schuldhulpverlening.
- ▶ **Ondernemers mogen creatief zijn.** Ondernemers krijgen meer mogelijkheden om creatief te ondernemen. De gemeente moet die creativiteit zoveel mogelijk faciliteren. Daarbij hoort ook dat winkeliers zelf beslissen of hun winkel open of dicht gaat: ook op zondag.
- ▶ **We bewegen mee met het seizoen.** Tijdens het terrasseizoen maken we het uitbreiden van terrassen mogelijk. Voor een klein terras schaffen we de vergunning af. Ondernemers zijn zelf verantwoordelijk voor afstemming met hun directe omgeving en beperken overlast voor omwonenden.
- ▶ **We maken het eenvoudiger.** Waar het kan, verlengen we vergunningen. Daarnaast streven we naar het zoveel mogelijk afschaffen van vergunningen en vervangen wij deze door algemene regels of een meldingsplicht.

Trots op onze boeren

We hebben veel waardering voor onze boeren. Dankzij hun harde werk hoeven wij ons geen seconde zorgen te maken om onze voedselvoorziening. Boeren leveren een waardevolle bijdrage aan onze economie, en door te blijven innoveren met levert dat steeds minder nadelen op voor natuur en milieu.

Onze standpunten:

- ▶ **Wij zijn bij uitstek een landbouwgebied.** Onze gemeente is bij uitstek geschikt als landbouwgebied, wij willen van onderop samen met ondernemers met een plan komen om dit bij de provincie te gaan borgen. Het is hierbij noodzakelijk dat vergunningverlening weer op gang komt en agrarische bedrijven zich kunnen door ontwikkelen. Onze gemeente zet zich hier actief voor in, want wij hebben veel 'PAS' melders door ons gemeentelijk beleid.
- ▶ **Wij stimuleren verduurzaming ook bij agrarische ondernemers.** Belemmerende regelgeving voor het gebruik van duurzame energiebronnen, zoals aardwarmte, windenergie en duurzame energiebronnen schrappen we. Draagvlak en een goede balans tussen de belangen van de omgeving en de ondernemer zijn hierbij van groot belang.

- ▶ **Geen lokale regelgeving bovenop landelijke regelgeving.** Nederland doet vaak een schepje boven op de Europese regels: dat doen wij in Hardenberg in ieder geval niet.
- ▶ **Ruimte voor de boer om te ondernemen.** Boeren krijgen de ruimte om hun grond voor meerdere doeleinden te gebruiken, zoals voor toerisme, agrarisch natuurbeheer, recreatie of andere bedrijvigheid.
- ▶ **Ruimte voor huisvesting seizoenarbeiders.** Agrarische ondernemers krijgen de ruimte om seizoenarbeiders te huisvesten. Dat is goed voor de ondernemer en beperkt overlast.
- ▶ **Landbouwgebied wordt geen woongebied.** Wij waken ervoor dat het buitengebied een woongebied wordt en willen het programma 'Erven van Kwaliteit' naar een volgend plan tillen.
- ▶ **Permanente ruilverkaveling.** Wij willen een permanente ruilverkaveling binnen onze gemeente.

Kernen bruisen en trekken bezoekers van buiten aan

Onze lokale ondernemers werken iedere dag hard aan een levendige en aantrekkelijke winkelstraat. Door in leegstaande gebouwen wonen, werken, detailhandel en horeca te vermengen, behouden we een levendig winkelgebied. Een kern komt pas echt tot leven als het centrum bruist. Met een veilig en aantrekkelijk centrum trekken we bezoekers aan van buiten en zorgen we voor prettige kernen die klaar zijn voor de toekomst.

Onze standpunten:

- ▶ **Gemeente en lokale ondernemers trekken samen op.** Zo zorgen we voor aantrekkelijke, compacte, veilige en bruisende winkelgebieden en daarmee voor een levendige winkelstraat vol met lokale ondernemers.
- ▶ **Leegstand bestrijden we.** We bestrijden leegstand door het mengen van functies voor wonen, werken, detailhandel en horeca. Zo zorgen we voor prettige en leefbare kernen. Bijvoorbeeld in de Julianastraat Noord in Dedemsvaart. Hierdoor ontstaat weer een levendige straat.
- ▶ **Cameratoezicht is een optie.** Ondernemen werkt het beste in een veilige en aantrekkelijke omgeving. Cameratoezicht vinden wij een optie om de veiligheid te waarborgen.

Werken loont

Werk is van groot belang voor de mens en de samenleving. Werk zorgt voor contact met andere mensen. Werk leidt tot zelfstandigheid en eigenwaarde. Wie werkt, investeert in zichzelf en draagt zijn steentje bij aan de toekomst van onze samenleving.

Onze standpunten:

- ▶ **Iedereen die kan werken, werkt.** We willen dat zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan. Bij om- en bijscholing richten we ons daarom op iemands talenten en mogelijkheden, en hoe dit aansluit op de arbeidsmarkt. Wanneer de stap naar regulier werk nog te groot is, begeleiden we onze inwoners naar beschut werk en leerwerkplekken.
- ▶ **Nauw contact tussen bedrijfsleven en onderwijs.** Het onderwijs en het bedrijfsleven werken nauw samen om te zorgen dat er voldoende passende banen zijn voor wie klaar is met zijn opleiding.
- ▶ **Als werken niet lukt. Dan steunen we je.** Wie naar vermogen bijdraagt kan op onze ondersteuning rekenen. Het verliezen van een baan is al ingrijpend genoeg. Wel verwachten wij een tegenprestatie, omdat we het belangrijk vinden dat mensen blijven meedoen in de samenleving.

- ▶ **Werken loont altijd.** Wanneer je van een uitkering naar een betaalde baan gaat, willen we dat je er in inkomen op vooruit gaat. Regels die dit in de weg staan schaffen we af.
- ▶ **Als je niet wilt bijdragen, dan merk je dat.** Wie minder wil bijdragen kan ook minder een beroep doen op de samenleving. Als je bijstand ontvangt maar de sollicitatieplicht niet naleeft of geen tegenprestatie verricht, verlies je je uitkering. Uitkeringsgerechtigden die onvoldoende ingeburgerd zijn, kunnen als tegenprestatie verplicht worden op onderdelen te werken aan inburgering en integratie.
- ▶ **Foutje maken mag. Frauderen niet.** De afgelopen jaren zijn te veel inwoners onterecht tot fraudeur bestempeld. Fraude is en blijft diefstal, maar het maken van een foutje maakt je nog niet direct fraudeur.
Dit willen we in de toekomst voorkomen. Het oordeel over fraude moet uiteindelijk tot stand komen door mensenwerk, niet door een computer.
- ▶ **Menselijke maat en persoonlijk contact.** De gemeente moet zelf ook zorgen dat ze niet de oorzaak is van problematische schulden. Voordat de gemeente een deurwaarder inschakelt moet er persoonlijk contact zijn geweest met de inwoner van onze gemeente.
- ▶ **Ademruimte in stressvolle situaties.** Bij problematische schulden zorgen we voor ademruimte, zodat de problemen met een schuldhelpverlener op een rij gezet kunnen worden. Zo voorkomen we verdere escalatie. Bij schuldhelpverlening hebben we specifiek aandacht voor de mentale gezondheid van onze inwoners.
- ▶ **Vroegtijdig hulp.** Wanneer er signalen zijn dat schulden ontstaan, bieden we zo vroeg mogelijk hulp aan waarbij we altijd proberen de mens in zijn kracht te zetten. Bijvoorbeeld door inzet van budgettrainingen.

Waardevol samenleven

Onderwijs

Goed onderwijs biedt kinderen en jongeren de kans op een gelijke start en geeft ze kennis en vaardigheden mee waar ze de rest van hun leven profijt van hebben.

Op school leren we kinderen ook wat onze normen en waarden zijn en hoe we in Nederland met elkaar omgaan. Op school leer je wat normaal is en wat niet. Goed onderwijs speelt daarom niet alleen een grote rol in het leven van mensen: de hele samenleving heeft er belang bij.

Onze standpunten:

- ▶ **Goed onderwijs voor iedereen.** Onderwijs moet van goede kwaliteit zijn. Schoolbesturen zijn hiervoor verantwoordelijk, maar de gemeente is gesprekspartner. Als de kwaliteit van lesgeven onder druk staat, biedt de gemeente ondersteuning. Die rol pakt de gemeente ook als het gaat om het voorkomen van thuiszitters in het onderwijs.
- ▶ **Elk kind kan zich optimaal ontwikkelen.** Om de ontwikkelkansen van jonge kinderen te vergroten, stimuleert de gemeente dat (taal) achterstanden bij jonge kinderen worden weggewerkt, bijvoorbeeld op de peuterspeelzaal of kinderdagverblijven.
- ▶ **Op school ben je veilig.** School is een veilige plek waar kinderen zich thuis voelen. Scholen hebben nadrukkelijk een taak bij vroegtijdige signalering van radicalisering, loverboys en huiselijk geweld. De overheid grijpt in als de vrijheid van onderwijs wordt misbruikt.
- ▶ **Op school kun je spelen en ontmoeten.** School is een sociale ontmoetingsplaats. Daarom stimuleert de gemeente dat er ruimte in of nabij het schoolgebouw is die bijdraagt aan de ontwikkeling van kinderen, op het gebied van muziek, sport en cultuur. School- en sportgebouwen kunnen voor verschillende doelgroepen worden gebruikt en ook schoolpleinen zijn buiten schooltijd toegankelijk.
- ▶ **Verbonden met MBO en HBO.** De gemeente blijft actief in gesprek met aanbieders van mbo- en hbo-onderwijs en proberen om een passend aanbod in onze gemeente te krijgen bij de vraag van lokale ondernemers en instellingen.
- ▶ **Examen doen op je eigen school.** Openbaar middelbaar onderwijs moet vanaf vmbo-basis tot en met vwo-niveau in onze gemeente te volgen zijn tot en met de examenklas.
- ▶ **Scholen goed en veilig bereikbaar.** Het is van belang dat een school goed en veilig bereikbaar is. Daarom zorgen we voor een goede toegang tot de school, met veilige wandel- en fietsroutes. Ook kijken we naar bijvoorbeeld 'kiss and ride' parkeerplekken. Vervoer voor speciaal onderwijs wordt vergoed.
- ▶ **Pesten voorkomen.** Pesten is een veel voorkomend probleem onder jongeren, of dit nu op straat, in de klas, op het sportveld of online is. In onze gemeente zetten we ons actief in voor het sluiten van afspraken die pesten tegengaan en zullen voorkomen: het 'anti-pest-en-pact'.

Sport en bewegen centraal

Sporten is ontzettend belangrijk. Sport verbindt, geeft zelfvertrouwen, plezier en ontspanning.

We investeren in sport. Sport zorgt voor gezonde mensen en voorkomt grote uitgaven in de zorg, maar is bovenal gewoon leuk om te doen. Door te sporten leer je normen en waarden, incasseren, doorzetten en samenwerken.

Onze (para) olympische sporters zijn de helden voor de kampioenen van morgen. We hebben binnen onze gemeente een breed aanbod van sport en willen dat ook behouden.

Onze standpunten:

- ▶ **Bewegen en sporten is essentieel.** Binnen de gemeente Hardenberg zijn zo'n 150 sportverenigingen actief. Dat is belangrijk voor de leefbaarheid van onze omgeving en voor de gezondheid van onze inwoners. De sportvereniging is een belangrijke schakel in het welzijn van mensen en daarom moeten sportverenigingen door de gemeente naar behoren worden gefaciliteerd. In het IHP-sport staat duidelijk beschreven welke afspraken er zijn gemaakt zodat clubs weten wat ze van de gemeente kunnen verwachten (en wat niet), we zullen dit monitoren en aanpassen als dat nodig blijkt.
- ▶ **Met beperking is sporten mogelijk.** Sport is toegankelijk voor mensen met een beperking. De gemeente besteedt via een prestatiedoelstelling een vast gedeelte van de sportsubsidie hiervoor.
- ▶ **Voldoende ruimte om te bewegen.** We zorgen voor voldoende plekken om buiten te kunnen spelen en sporten. Wanneer een sportveld plaats moet maken voor iets anders, willen we dat deze ruimte op een andere plek wordt gecompenseerd.
- ▶ **Samen met inwoners buitenruimte inrichten.** Bij nieuwbouw, ontwikkelingen of groot onderhoud denken we na hoe onze openbare ruimte kan worden ingericht voor buitensport. We vragen daarbij actief aan onze inwoners om mee te denken.
- ▶ **We stimuleren op jonge leeftijd leren bewegen.** Sportverenigingen, scholen en buitenschoolse opvang werken nauw samen om de schoolgaande jeugd zoveel mogelijk te laten bewegen. De gemeente kan deze samenwerking stimuleren.
- ▶ **Goede wandel- en fietsroutes.** We stimuleren voldoende bewegen voor iedereen en daarom zorgen we voor goede wandel- en fietsroutes met voldoende rustmogelijkheden.
- ▶ **Sport bereikbaar voor iedereen.** Sporten kan een belangrijke uitlaatklep zijn voor jongeren. We dragen daarom financieel bij aan het sporten van kinderen, als hun ouders dit niet kunnen betalen.
- ▶ **Sportfaciliteiten groeien mee.** Wanneer woonwijken worden uitgebreid houden we ook rekening met het feit dat dit effect kan hebben op sportverenigingen, wij zorgen ervoor dat er tijdig wordt geschakeld om uitbreiding te kunnen faciliteren zodat we eindeloos wachten en teleurstellingen zoals rondom de Boekweit worden voorkomen.

Culturele voorzieningen voor alle leeftijden

In onze gemeente zien we graag een rijk aanbod van culturele voorzieningen en evenementen. We zijn er trots op dat we hiermee veel bezoekers aantrekken. Daarin spelen horeca, theaters, sportverenigingen, bibliotheken en buurthuizen een belangrijke rol. Door met elkaar samen te werken dragen we bij aan persoonlijke ontwikkeling en vermaak voor jong en oud. Of het nu gaat om een muziekfestival, culinair event of de theaters; in onze gemeente is ruimte voor creatieve ideeën en initiatieven van onze inwoners. Het is niet aan de gemeente om te bepalen wat cultuur is.

Onze standpunten:

- ▶ **Trots op ons culturele aanbod.** Het cultureel aanbod met o.a. De Gashouder, het Bostheater, de Reestkerk en Voorveghter is om trots op te zijn.
- ▶ **Vernieuwd theater de Voorveghter.** Onze voorzieningen moeten up to date blijven. Theater de Voorveghter moet worden verbouwd (geen nieuwbouw), zodat kleed- en technische ruimtes weer voldoen aan moderne eisen. Het theater zit op een top plek en volstaat in haar capaciteit en programmering.
- ▶ **Elk kind op het podium.** Wij vinden het belangrijk dat kinderen ook op het podium staan. Talenten mag je kunnen laten zien! Voor en achter de schermen.
- ▶ **Ruimte voor amateurkunst.** Amateurkunsten kunnen laagdrempelig gebruik maken van de faciliteiten die we hebben.

- ▶ **Financiële steun voor kunst en cultuur.** Subsidies voor culturele voorzieningen ondersteunen een aanbod van kunst en cultuur voor alle inwoners. Als voorwaarde voor subsidie verwachten we dat aanvragers ook zelf zorgdragen voor een deel van de inkomsten en dat aanvragen bijdragen aan een maatschappelijk doel.
- ▶ **Cultureel erfgoed koesteren.** Wij vinden het belangrijk om ons cultureel erfgoed te koesteren. Daarbij horen ook cultuurhistorische evenementen zoals de oogstdag in Holthone en we vinden het een goed idee om aandacht te geven aan de lokale historie zoals Slag bij Ane.
- ▶ **Effectief geld besteden.** We willen niet bezuinigen op cultuur, maar zetten het geld zo effectief mogelijk in. Zo bereiken we zoveel mogelijk inwoners. Van culturele instellingen verwachten we dat ze transparant verantwoordelijkheid afleggen over hoe zij belastinggeld besteden.
- ▶ **Evenementen opstarten met subsidie.** De subsidieaanvraag voor een te organiseren activiteit moet eenvoudig kunnen plaatsvinden. Subsidies zijn vooral om aan te jagen en op te starten. Op den duur moet een evenement zichzelf zoveel mogelijk kunnen bedruipen.

Iedereen doet mee, door te werken en met onze waarden

We hebben te lang gedacht dat de inburgering van nieuwkomers enkel hun eigen verantwoordelijkheid is. Maar je bent niet zelfredzaam in een land dat in elk opzicht anders is dan waar je vandaan komt. Hierdoor kunnen vrijheden waar eeuwenlang voor gevochten is onder druk komen te staan, met parallelle samenlevingen als resultaat. Van nieuwkomers verwachten we dat ze in ruil voor de geboden gastvrijheid bijdragen aan onze samenleving. Daarbij bieden we goede begeleiding.

Onze standpunten:

- ▶ **We sluiten niemand uit.** Er zijn in Nederland heel veel nieuwkomers die hun eigen weg hebben gevonden en geïntegreerd zijn in onze samenleving. Zij hebben de kansen gegrepen die ons land biedt. We zijn daar trots op en verwachten dat ook van anderen.
- ▶ **Nederlandse taal leren moet.** De Nederlandse taal spreken is cruciaal voor het vinden van een baan. We zorgen voor betaalbare cursussen en gaan laaggeletterdheid tegen. Daarbij verwachten we van iedereen maximale inspanning om het Nederlands te leren. Wanneer iemand niet voldoende Nederlands spreekt en bewust niet meewerkt, kunnen boetes volgen of korten we de uitkering.
- ▶ **We maken taal leren gemakkelijk.** Statushouders gaan we intensief begeleiden om zodoende vol in te zetten op integratie.
- ▶ **Integratie is essentieel.** Wij zijn zeer terughoudend met het opnemen van nieuwe statushouders zolang de nu aanwezige statushouders nog niet volledig geïntegreerd zijn.
- ▶ **Kinderen en ouders integreren samen.** Jonge kinderen van ouders die inburgeren gaan verplicht naar een peuterspeelzaal om (taal)achterstanden vroeg aan te pakken. We betrekken ook de ouders bij taalonderwijs voor jonge kinderen.
- ▶ Bij de inburgering besteden we meer aandacht aan onderwerpen als zelfbeschikking, de gelijkwaardigheid van man en vrouw, LHBTI-rechten, antisemitisme en de vrijheid van godsdienst.
- ▶ **Ruimte voor geloof maar niet voor haatpredikers.** Voor haatpredikers is in onze gemeente geen plaats. De gemeente neemt een proactieve rol in het voorkomen dat imams kunnen haat zaaien en/of oproepen tot ongewenst gedrag om onze waarden en vrijheden te frustreren. Haatpredikers krijgen geen podium. Dit lijkt misschien ver van je bed show maar we zien een verschuiving in onze gemeente. Aan ons om hier waakzaam op te zijn.

- ▶ **Illegale asielzoeker moeten terug.** Voor afgewezen asielzoekers of illegale migranten is in Nederland geen plaats. De gemeente ondersteunt hen niet met hulp en verleent geen opvang. Wij steunen geen organisaties die illegalen helpen.
- ▶ **We zetten in op integratie.** We ondersteunen organisaties die integratie bevorderen. Dat betekent dat we geen subsidies verstrekken aan organisaties die dat juist niet doen, bijvoorbeeld omdat ze gericht zijn op behoud van de eigen cultuur, of omdat ze democratische waarden ondermijnen. We leiden ambtenaren actief op om huwelijksdwang te herkennen.
- ▶ **AZC Jachthuisweg sluit.** Het AZC aan de Jachthuisweg wordt en blijft gesloten
- ▶ **Geen bovenwettelijke opvang in onze gemeente.** Onze gemeente zal geen opvang van asielzoekers faciliteren boven de wettelijke verplichting.
- ▶ **Andere gemeenten eerst aan zet.** De gemeente Hardenberg heeft heel lang veel asielzoekers opgevangen. Andere gemeenten in onze regio niet. Nu zijn eerst de andere gemeenten aan zet om opvang te realiseren. Zolang andere gemeentes in de provincie Overijssel niet aan de wettelijke verplichting voldoen, vangt Hardenberg geen asielzoekers op.

Liefdevolle en toegankelijke zorg

Vroeg of laat krijgen we allemaal met zorg te maken. Daarom willen we goede en liefdevolle zorg waarin onze inwoners centraal staan. Hulp wordt dichtbij bij huis georganiseerd, zodat je in je eigen buurt goed oud kunt worden. Een buurt waar je burens gemakkelijk kunt ontmoeten voor een gezellig praatje. En waar alle straten goed toegankelijk zijn, zodat iedereen gemakkelijk een ommetje kan maken.

De standpunten van VVD Hardenberg op dit onderwerp:

- ▶ **Woningen voor ouderen in elke kern.** Onze inwoners blijven het liefst zo lang mogelijk in hun eigen omgeving wonen. We zetten daarom in op het bouwen van meer woningen waar je prettig oud kunt worden en woonvormen waar ouderen bij elkaar kunnen wonen. Zo kun je met ondersteuning zelfstandig blijven wonen in je eigen buurt en stimuleren we doorstroming.
- ▶ **Woningaanpassing, snel en eenvoudig.** Een vergunning voor het aanpassen van een woning moet snel verleend worden als het bijdraagt aan langer zelfstandig wonen.
- ▶ **Sociale huurwoningen aanpassen voor ouderen.** Vechtdal Wonen moet bestaande woningen naar behoefte voor deze doelgroepen aanpassen en investeren in de bouw van nieuwe woningen
- ▶ **Passende zorg.** Zorg moet voor iedereen betaalbaar blijven. Daarom kijken we kritisch of de hulp die we geven passend is.
- ▶ **Dementie vriendelijke gemeente.** Ook onze gemeente vergrijst, we streven erna om een 'dementie vriendelijke gemeente' te worden.
- ▶ **Als zorg nodig is, dan is het snel geregeld.** Wanneer zorg nodig is, dan moet het snel beschikbaar en van goede kwaliteit zijn. Als thuis wonen niet langer gaat, vinden we dat er binnen 3 weken opvang beschikbaar moet zijn. Thuiszorg moet binnen 1 week geregeld zijn.
- ▶ **Iedereen mag zoveel mogelijk zelf regelen.** Inwoners mogen zoveel mogelijk zelf, zodat de zorg het best past bij hun wensen. Dat is goed mogelijk met een integraal persoonsgebonden budget (i-pgb). Lukt dit niet, dan regelt de gemeente via Samen Doen dit verder voor je. Zonder poespas.

- ▶ **Goede informatie laagdrempelig beschikbaar.** Het is belangrijk dat we onze inwoners en hun mantelzorgers zo goed mogelijk informeren over de mogelijkheden om zorg zelf te regelen en waar ze moeten zijn als het zelf niet meer lukt. We zorgen voor een centrale plek waar ze terecht kunnen met vragen of voor informatie.
- ▶ **Hulp beschikbaar wanneer nodig.** Als volwassen, kinderen of gezinnen zwaardere hulp nodig hebben, helpen wij hen op weg. Dat doen we op de meest logische plek. We zien dat hulp via de huisarts vaak de meest gebruikte weg is, daarom vinden we dit een logische route naast de route via de SamenDoen teams.

Fijn en gezond opgroeien

Opgroeien gaat met vallen en opstaan. Veel kinderen krijgen helaas te snel een etiket voor het leven opgeplakt en zware zorg ingezet, terwijl dat eigenlijk niet nodig is. In de meeste gevallen is een beetje hulp voldoende, bijvoorbeeld door mee te doen bij een sportvereniging. Toch zien we dit te vaak gebeuren, waardoor lange wachtlijsten ontstaan voor kinderen die juist wel die zorg hard nodig hebben. Daarom zetten wij vol in op effectieve jeugdzorg, die toegankelijk is voor nu en in de toekomst.

Onze standpunten:

- ▶ **Ouders hebben ook eigen verantwoordelijkheid.** Opgroeien gaat niet zonder horten en stoten. Van ouders verwachten wij dan ook verantwoordelijkheid voor het gezond opgroeien van hun kinderen. En ook hier geldt als je dat niet lukt, dan zorgen we voor hulp.
- ▶ **Normaliseren waar kan.** Wanneer hulp wel nodig is, focussen we ons op normaliseren. We plakken niet onnodig stickers en maken het niet zwaarder dan nodig. Het is niet de bedoeling dat kinderen die hulp krijgen, dit de rest van hun leven als last meedragen.
- ▶ **Verschil tussen hulp bij opvoeden en jeugdzorg.** Er komt een scherpere afbakening van wat we scharen onder jeugdzorg en wat valt onder opvoedhulp, door het wegvallen van sociale structuren is opvoedhulp vaker nodig. Dit kan via de GGD maar een lokale opvoedpoli is een goede mogelijkheid om ouders te ondersteunen.
- ▶ **Je vraagt hulp, je krijgt hulp.** Dat ouders of andere hulpvragers van kinderen van het kastje naar de muur worden gestuurd moet onmiddellijk stoppen. Je hebt om hulp gevraagd, dat is voldoende om antwoord te krijgen.
- ▶ **Eén aanspreekpunt.** Ieder gezin heeft één hulpverlener als aanspreekpunt. Dat creëert vertrouwen en maakt dat hulp effectief geboden kan worden.
- ▶ **Help het gezin, niet alleen het kind.** Door niet alleen naar het kind te kijken maar naar het gehele gezin kunnen de kinderen beter en effectiever geholpen worden. Want problemen van de kinderen hebben ook vaak te maken met andere problemen binnen het gezin zoals gezondheidsproblemen of schuldenproblematiek.
- ▶ **Zoveel mogelijk hulp via de huisarts.** We zorgen voor de aanwezigheid van voldoende jeugdprofessionals bij de huisarts. Zij zijn bekend met regionale zorgorganisaties en de behoeften van ouders en kinderen. Zo voorkomen we onnodige doorverwijzingen naar te zware hulp.
- ▶ **Mentale weerbaarheid vergroten.** Het coronavirus heeft het belang van mentale gezondheid extra benadrukt. Door met scholen en sportverenigingen al vroeg in te zetten op het weerbaar maken van de jeugd en het bespreekbaar maken van mentale gezondheid, kunnen veel problemen worden voorkomen.
- ▶ **Bij signalen van mishandeling gelijk hulp.** Waar signalen zijn van kindermishandeling, moet dit herkend worden door hulpinstanties. In deze situaties moet hulp altijd direct beschikbaar zijn.

Veiligheid, in onze gemeente & in jouw straat

Hier ben je veilig en voel jij je veilig

Zonder veiligheid geen vrijheid. Wij willen dat iedereen in onze gemeente veilig kan wonen, verblijven, werken en ondernemen. Veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Samen met inwoners en ondernemers zorgt de gemeente daarom voor een veilige leefomgeving. Door met elkaar op te trekken gaan we overlast tegen. We pakken criminaliteit keihard aan en zetten alles op alles om herhaling te voorkomen.

Onze standpunten:

- ▶ **Hulpdiensten zijn op tijd.** Het is belangrijk dat politie, brandweer en ambulances 24 uur per dag beschikbaar zijn. De hulpdiensten zijn op tijd als je ze nodig hebt.
- ▶ **We pakken onveilige plekken aan.** Iedereen moet zich veilig voelen, dat begint bij een veilige inrichting van onze omgeving. We kijken ook echt door de bril van de vrouw bij de inrichting van onze gebieden. Iedereen moet ook 's avonds veilig van a naar b. Hier hebben we een motie voor ingediend, deze zullen we op de voet volgen.
- ▶ **Discriminatie pakken we hard aan.** In onze gemeente moet iedereen zichzelf kunnen zijn. Daarom pakken we discriminatie keihard aan en zorgen we ervoor dat het doen van aangifte zo makkelijk mogelijk wordt gemaakt.
- ▶ **Aangifte doen, maken we makkelijker.** Aangifte doen is belangrijk, zo houden we zicht op wat er speelt. Een app is soms handig, maar nooit de enige mogelijkheid om een melding te maken of aangifte te doen. Aangifte doen kan op het bureau, via internet of telefoon en via de eigen wijkagent die in dat geval op afspraak langskomt.
- ▶ **Blauw op straat.** De politie en buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) zijn zichtbaar op straat en in wijken.
- ▶ **Samen werken aan veiligheid.** Iedereen kan bijdragen aan de veiligheid in de buurt. Wijkagenten die de buurt goed kennen voegen daar iets extra's aan toe. De gemeente stimuleert de oprichting van buurtpreventieverenigingen en WhatsApp-groepen. Inwoners en wijkagenten werken daarbij samen.
- ▶ **Niets normaliseren wat niet normaal is.** We vinden het normaal dat je met je handen van andermans spullen afblijft. Geweld is helemaal uit den boze. Zeker tegen onze hulpverleners en anderen die zich voor de publieke zaak inzetten
- ▶ **Politie kan rekenen op steun.** Wanneer de politie ingrijpt, kan zij rekenen op onze steun en die van het lokaal gezag.
- ▶ **We accepteren geen overlast van drugsgebruikers.** Overal maar in het bijzonder rondom scholen en coffeeshops moet de handhaving op overlast door (soft)drugsgebruikers en dealers strikt worden toegepast.
- ▶ **Onderzoeken of coffeeshop verplaatst kan worden.** Samen met de coffeeshop-uitbater kijken naar de mogelijkheden tot het verplaatsen van de coffeeshop naar een plek buiten het centrumgebied van Dedemsvaart.
- ▶ **Blowen doe je niet op straat.** Het blowverbod dient strenger te worden gehandhaafd, want blowen doe je in onze gemeente niet op straat.

Criminaliteit pakken we aan

Mensen worden niet geboren als crimineel maar glijden vaak af doordat ze niet gehecht zijn tijdens hun jeugd, verkeerde vrienden kregen of in een onveilige omgeving terecht zijn gekomen. Het is daarom belangrijk dat de gemeente bij de aanpak van criminaliteit kiest voor de juiste balans tussen repressie en preventie. De kracht van onszelf, ondersteund door een gemeente die zorg draagt voor veiligheid, vormt het fundament van onze samenleving.

Onze standpunten:

- ▶ **Opgroeien in veilige omgeving.** We zetten in op preventie door onze jeugd zo veilig mogelijk op te laten groeien in een omgeving waar volop mogelijkheden zijn om je te ontwikkelen en verveling te voorkomen.
- ▶ **Samenwerking met scholen.** Om te voorkomen dat er herhaling van crimineel gedrag plaatsvindt, werken we samen met scholen om jongeren met een criminele achtergrond perspectief te bieden. Het leren meedoen in de samenleving voorkomt dat ze afglijden naar georganiseerde criminaliteit.
- ▶ **Scherp op ondermijnen en witwaspraktijken.** Crimineel geld mag de bovenwereld niet bereiken. De gemeente is scherp op ondermijning en witwaspraktijken. We weigeren een vergunning of trekken deze in als deze misbruikt wordt voor het faciliteren van criminele activiteiten.
- ▶ **Zichtbare wijkagenten.** Door zichtbare wijkagenten die surveilleren gaan we verloedering en overlast op straat en in wijken tegen.
- ▶ **Overlastgevers krijgen zelf last.** Overlastgevers worden permanent op de huid gezeten en gecontroleerd.
- ▶ **Burgemeester zet zijn bevoegdheden in.** De burgemeester heeft veel bevoegdheden die hij kan gebruiken om onze gemeente veiliger te maken. Wij willen dat hij deze ook daadwerkelijk gebruikt als dit nodig blijkt.
- ▶ **Goede voorlichting over digitale fraude en nepnieuws.** Steeds vaker zijn onze inwoners slachtoffer van digitale criminaliteit, zoals WhatsApp fraude of phishing en is nepnieuws moeilijk te onderscheiden van echt nieuws. Daarom investeren we in goede voorlichting voor inwoners, jong en oud, zodat inwoners weten waar ze op moeten letten en hoe ze aangifte kunnen doen van cybercrime.

De gemeente staat klaar voor jou

De inwoners staan voorop

De gemeente is er om problemen op te lossen. Het belang van de inwoners staat altijd voorop. Met eenvoudige formulieren, helder taalgebruik en overzichtelijke regels helpen we alle inwoners en ondernemers vooruit in het leven en voorkomen we wachtrijen, problemen en frustraties.

Onze standpunten:

- **Communicatie in begrijpelijke taal.** Website, sociale media, brieven en formulieren van de gemeente zijn voor iedereen begrijpelijk.
- **Telefonisch goed bereikbaar.** De gemeente neemt de telefoon op wanneer je belt en doet er alles aan om je goed te helpen.
- **Rijbewijs gehaald? Die kun je gelijk aanvragen.** Wanneer jij je rijbewijs haalt kun je op dezelfde dag je rijbewijs aanvragen. Hier hoeft je geen afspraak voor te maken.
- **Je hoeft niet vrij te nemen om zaken op het gemeentehuis te regelen.** Ook buiten kantoor tijden is er ruimte voor afspraken die je niet digitaal kunt regelen.
- **Zoveel mogelijk digitaal te regelen.** De digitale dienstverlening van de gemeente is van goede kwaliteit. Zo kunnen inwoners hun zaken zoveel mogelijk digitaal regelen en wanneer het hen uitkomt.
- **We zijn goed beveiligd tegen cyberaanvallen.** De gemeente zorgt ervoor dat de ICT-omgeving volledig up to date is, zodat privacygevoelige informatie van inwoners beschermd is tegen digitale hacks en cyberaanvallen.
- **Niet meer van kastje naar de muur.** Onze ambtelijke organisatie gaat meer integraal werken omdat besluiten vaak op veel expertisegebieden overlappen.
- **Vrijwilligers waarderen we.** We waarderen onze vrijwilligers en daarom ondersteunen wij ze met (subsidie) aanvragen en spreken we af op tijden die hen schikken, ook als dit 's avonds of in het weekend is.

Krachten bundelen voor slimme oplossingen

Onze gemeente maken we met elkaar! We bundelen onze krachten en werken met plezier samen om de problemen op te lossen in onze eigen straat, buurt, wijk, kern/dorp/stad. Daarom vinden we het belangrijk dat de gemeente slimme en creatieve initiatieven van inwoners en ondernemers aanmoedigt. En dat bij belangrijke besluiten onze inwoners in een zo vroeg mogelijk stadium worden betrokken.

Onze standpunten:

- **De gemeente zit niemand in de weg.** Het enthousiasme van de samenleving benutten we zoveel mogelijk. Daarom zitten we initiatieven van ondernemers en verenigingen zo min mogelijk in de weg met regels en vergunningen en denken we proactief mee bij de diverse loketten.
- **Maatschappelijke initiatieven zijn belangrijk.** We ondersteunen maatschappelijke initiatieven, van plaatselijk belangen en dorpsraden.
- **Als inwoners het beter kunnen dan moeten ze het werk van de gemeente over kunnen nemen.** In onze gemeente kunnen inwoners gebruik maken van het 'right to challenge'. Zo kunnen groepen inwoners gemeentelijke taken overnemen als zij daarvoor een goed plan hebben om dit tegen dezelfde of minder kosten zelf kunnen uitvoeren.

- ▶ **Wij geloven niet in gratis geld.** Maatschappelijke initiatieven moeten door de gemeente worden ondersteund. Wat ons betreft het liefst met een lening. Zodat we het geld elke keer opnieuw kunnen inzetten voor nieuwe projecten.
- ▶ **Draagvlak begint met openheid.** Bij het opstellen van nieuw beleid wordt iedereen die dit direct raakt betrokken. Daarbij creëert de gemeente vooraf duidelijke verwachtingen om teleurstellingen achteraf te voorkomen. Zo werken we aan draagvlak en beter beleid.
- ▶ **Gemeente gebruikt gewone taal.** Raadsstukken, beantwoording van schriftelijke vragen en reacties op zienswijzen worden in gewone taal geschreven en zo geformuleerd zodat deze voor iedereen begrijpelijk zijn.
- ▶ **Inwoners echt betrekken bij nieuwe ontwikkelingen.** Ons participatieproces is geen vinkje. We betrekken onze inwoners en ondernemers optimaal en we kijken achteraf hoe participatie is ervaren.
- ▶ **We houden oog voor stille medemens.** Participatie betekent niet dat de grootste schreeuwers altijd gelijk krijgen. Wij hebben ook oog voor de 'stille medemens' die de gemeente niet altijd zo snel weet te vinden. Zo houden we balans bij het maken van keuzes.
- ▶ **We werken slim samen met andere gemeenten en regio's.** De wereld houdt niet op bij de gemeentegrens. De gemeente werkt slim samen met collega's in de omgeving als dit leidt tot betere oplossingen voor bereikbaarheid, regionale werkgelegenheid of woningbouw. Dit doen we ook op gebied van (digitale) criminaliteit.

Transparante gemeente die handelt in vertrouwen

De inwoners moeten vertrouwen kunnen hebben in hun gemeente, omdat zij weten dat het open en integer bestuurt. Daarom vinden we het belangrijk dat de gemeente open staat voor signalen uit de samenleving en terugkoppelt wat er met de signalen is gedaan. Om op die manier steeds opnieuw af te kunnen stemmen op dat wat écht leeft binnen de gemeente Hardenberg.

Onze standpunten:

- ▶ **Openheid van handelen.** Vertrouwen ontstaat als er openheid is over het handelen en de beweegredenen. De gemeente houdt zich aan haar afspraken. Plannen en besluiten kunnen tussentijds aangepast worden als nieuwe ontwikkelingen daarom vragen.
- ▶ **Leren van gemaakte fouten.** Openheid van handelen betekent ook dat er wordt teruggekeken bij gemaakte fouten, zodat hiervan kan worden geleerd voor de toekomst. Op die manier kan het lerend vermogen van de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie een bijdrage leveren aan het vertrouwen van de inwoners binnen de gemeente.
- ▶ **De gemeente is transparant.** Een transparante overheid vinden wij belangrijk. De gemeente informeert inwoners over gegevens die belangrijk zijn om een oordeel te kunnen vormen over het lokaal bestuur,
- ▶ **Inwoners kunnen laagdrempeliger inspreken in de gemeenteraad.** Iedereen heeft de mogelijkheid om aan de gemeenteraad duidelijk te maken wat hij of zij vindt van het gemeentelijk beleid op ieder niveau en waarvan dan ook. Dat kan op alle mogelijke manieren maar uiteindelijk zou de VVD-fractie het fijn vinden als een betrokkene zijn of haar verhaal zou willen houden op een vergadering van de gemeenteraad in alle openbaarheid. Op deze manier verhaal houden is wat ons betreft de grootste vorm van democratie, met elkaar in gesprek gaan. Iedere inspreker moet wat ons betreft dan ook maximaal worden gefaciliteerd in de voorbereiding en maakt tijdens het inspreken deel uit van de formele vergadering door plaats te nemen in de vergadering tussen de leden van de gemeenteraad. Als er geen plaatsje vrij is, dan wordt een stoel in de vergadering beschikbaar gesteld door de voorzitter en maakt een aan te wijzen lid van de raad plaats voor de inspreker.

Verstandig omgaan met geld, rust in de portemonnee. Ook lokaal.

Een gemeente is pas gezond als de financiën op orde zijn. Belastinggeld wordt betaald door onze ondernemers en inwoners. Daar gaan we zuinig en verstandig mee om. De belasting houden we zo laag mogelijk. Gemeenten krijgen echter steeds meer taken en de gemeentelijke financiën staan in alle gemeenten onder druk. Daarom is het belangrijk dat de gemeente helder en transparant verantwoording aflegt over de besteding van belastinggeld.

Onze standpunten:

- ▶ **Belasting houden we zo laag mogelijk.** Je moet met het belastinggeld omgaan alsof het je eigen geld is. Je kunt niet bij elke tegenslag de belasting verhogen.
- ▶ **Gratis bestaat niet.** Als we iets gratis maken, dan kan iets anders niet meer of moeten we meer belasting heffen. We moeten duidelijk zijn over de gevolgen van het geld dat we uitgeven.
- ▶ **Wij zijn eerlijk over onze fouten.** Wij leren van fouten en zijn transparant naar onze inwoners over hoe deze zijn ontstaan.
- ▶ **We komen met daadkrachtige oplossingen.** Als plannen niet uitwerken zoals gedacht, komen we met een daadkrachtige oplossing.
- ▶ **Lerende organisatie.** Waar gewerkt wordt, worden ook fouten gemaakt. We zijn een lerende organisatie, in plaats van procederen tot we een ons wegen zien we problemen onder ogen zien en lossen het op.
- ▶ **Onze gemeente werkt steeds klantgericht.** Onze motie klantgericht werken is nog in behandeling. Dit blijven we volgen en we gaan ervan uit dat in de komende periode stappen worden gezet zodat onze inwoners en ondernemers altijd klantgericht worden geholpen en het altijd duidelijk is waar jij je bevindt in de procedure.
- ▶ **Het is helder wat onze inkomsten en uitgaven zijn.** De uitgaven en inkomsten van de gemeente zijn transparant. De begroting en het jaarverslag zijn helder leesbaar. Bewoners en ondernemers krijgen jaarlijks eenvoudige inzage waaraan geld is besteed en welke doelen zijn is bereikt.
- ▶ **We geven niet meer geld uit dan er binnenkomt.** Je moet verantwoordelijkheid nemen voor je eigen beleid en daar hoort verantwoord geld uitgeven bij. Je kunt problemen niet doorschuiven.
- ▶ **De woonlasten blijven zo laag mogelijk.** Indien nodig stijgen de OZB en afvalstoffenheffing alleen met inflatiecorrectie
- ▶ **Toeristenbelasting is zo laag mogelijk.** De toeristenbelasting wordt gebruikt voor de instandhouding en verbetering van de faciliteiten waar ook bezoekers gebruik van maken.
- ▶ **Legeskosten in de grip.** Legeskosten moeten in verhouding zijn tot de kosten die de gemeente maakt. De opbouw moet transparant en uitlegbaar zijn.
- ▶ **Sterke lobby voor investeringen binnen onze gemeente.** Wij zijn ambitieus, doelgericht en lobbyen bij provincie en Rijk om ervoor te zorgen dat de euro's landen in onze gemeente.